

Novela zákona o veřejných zakázkách potřebuje opravit

Praha, 12. února 2013: Zadávání veřejných zakázek hraje klíčovou roli v dosahování cílů v rámci zlepšování podnikatelského prostředí a podmínek pro inovace v podnikání. V České republice nabyla 1. dubna 2012 účinnost novela zákona o veřejných zakázkách č. 55/2012Sb. s cílem změnit systém zadávání veřejných zakázek tak, aby se omezila veškerá korupční rizika, která jsou s veřejnými zakázkami spojená. Novela však sebou přinesla určitá úskalí, která v některých případech naopak proces zadávání veřejných zakázek komplikují. Jedná se především o omezené využití více kritérií, nedostatečné vymezení poměru ceny a kvality u výsledných produktů či v neposlední řadě nemožnost „vysoutěžít“ zakázku v případě jednoho dodavatele. Z tohoto důvodu se chystá Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR navrhnout, jak tyto problémy řešit. O novele zákona a předobchodním zadávání veřejných zakázek se diskutovalo dne 12. února 2013 v Evropském domě v Praze.

Jak uvedl vedoucí Zastoupení Evropské komise v České republice **Jan Michal**, problematika výzkumu a vývoje je prioritní z hlediska budoucí konkurenceschopnosti ČR. „*Doufali jsme, že se to odrazí i v návrhu rozpočtového rámce EU 2014-2020, což se podařilo. I přesto, že rozpočet na podporu výzkumu, vývoje a inovací Horizont 2020 byl snížen z 80 miliard euro na 71 miliard, jedná se o posun k lepšímu stavu oproti období 2007-2013,*“ doplnil Michal. Navzdory úsporám v novém rozpočtu dochází ke strukturálním změnám, které jsou zásadní pro zvýšení konkurenceschopnosti. V minulém roce vstoupila v platnost novela zákona o veřejných zakázkách, nicméně objevily se otázky, zda novela umožní efektivní využití financí z programu Horizont 2020. „*I přesto, že v současném programovacím období má ČR jisté problémy s čerpáním financí z fondů EU, daří se jí dobře čerpat prostředky ze 7. Rámcového programu pro výzkum a vývoj, což je dobrý základ pro zapojení do programu Horizont 2020 v příštích letech,*“ doplnil Michal.

Skeptičtější je k novele zákona člen Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny ČR **Jan Čechlovský**. Podle jeho názoru nesplňuje současná podoba zákona předpoklady pro hladký průběh veřejné soutěže. „*Je sice zřejmé, že novela zákona přispěla k transparentnosti celého procesu, nicméně přinesla i řadu dalších komplikací bránících rozumnému zadávání veřejných zakázek, a to nejen v oblasti výzkumu a vývoje,*“ uvedl Čechlovský. Jedná se zejména o zvýšenou administrativní zátěž, nedostatečné vymezení poměru ceny a kvality u výsledných produktů, nebo překážky bránící úspěšnému vysoutěžení zakázky, jako je například nutnost zrušit veřejnou zakázku, pokud se přihlásí pouze jeden uchazeč. Ambicí Hospodářského výboru je proto navrhnout řešení, jak tyto problematické části revidovat. Principy novely zákona a možnosti zadávání veřejných zakázek v oblasti výzkumu objasnil **Vlastimil Fidler**, vedoucí oddělení právního rámce veřejných zakázek a PPP z Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Podle něj je nutné si uvědomit, že novela vznikla ve spolupráci s řadou subjektů včetně Platformy pro veřejné zakázky a Národní ekonomické rady vlády. Jak Fidler uvedl, koncept předobchodního zadávání veřejných zakázek není v zákoně zakotven. „*Nicméně existuje výjimka pro veřejné zakázky v oblasti výzkumu a vývoje, například v rámci tzv. postupu mimo zákon o veřejných zakázkách, která ovšem neplatí, pokud je cena za provedení výzkumu a vývoje hrazena výlučně zadavatelem a zadavatel je jediným uživatelem výsledků výzkumu a vývoje,*“ doplnil Fidler. Další výjimky lze nalézt u tzv. jednacího řízení s uveřejněním či soutěžního dialogu. Obecně lze říci, že tyto postupy zpomaluje ziskovost dodavatelů, protože v takovýchto případech musí být dodávané zboží vyráběno pouze pro účely výzkumu a vývoje, což řada dodavatelů nesplňuje. Novela se přitom vůbec nezabývala úpravou hodnotících kritérií. „*V kritériích pro výběr produktů a služeb je inovativnost zohledněna, nicméně musí prokazovat ekonomický přínos,*“ doplnil Fidler. Obecně nepodporuje v rámci veřejných zakázek příliš velké legislativní změny, nicméně v současné době probíhá na evropské půdě revize směrnice o zadávání veřejných zakázek a další změny lze tedy očekávat během příštích několika let.

Vhodnou cestu, jak usnadnit zadávání veřejných zakázek v této oblasti a jak využít i předobchodní zadávání veřejných zakázek v ČR hledá Technologická agentura České Republiky. Dle slov **Martina**

Koberta novela zákona nebyla v tomto směru přínosem. Jako největší problém vidí již zmiňovanou nutnost zrušit zakázku, pokud se přihlásí pouze jeden uchazeč. „V rámci programu BETA, který se zaměřuje na podporu výzkumu, vývoje a inovací určených pro výzkumné potřeby orgánů státní správy, jsme uzavřeli zhruba 30 smluv. Dalších asi 25 jsme ovšem museli zrušit právě z tohoto důvodu,“ postěžoval si Kobert. Navíc současná právní úprava nepodporuje ani zavádění projektů předobchodního zadávání veřejných zakázek (dále jen „PCP“), o což se Technologická agentura snažila v rámci programu BETA při využití výjimky pro výzkum a vývoj ze zákona, a tak se snaží jít spíše cestou změny zákona o podpoře výzkumu a vývoje. „Začínáme si uvědomovat, že nejlepším řešením by bylo PCP projekty úplně oddělit od veřejných zakázek a rozšířit nástroje pro poskytování podpory v zákoně o podpoře výzkumu a vývoje,“ doplnil Kobert. PCP projekty jsou možností, jak ušetřit náklady na vývoj nových produktů a služeb, a zajistit přitom jejich uplatnitelnost na trhu. Jak uvedl **Armando De Crinito** z regionu Lombardie, je důležité se zaměřit na potřeby a požadavky veřejné správy a nevybírat pouze z produktů, které jsou již na trhu, což ukázal na příkladu z nemocničního prostředí. „Zjistili jsme, že někteří pacienti musí v určitých případech překonat na nemocničních lůžkách vzdálenost až 5km, a proto jsme chtěli přijít s řešením, která by přesun lůžek automatizovala. Ale technologie, která by splňovala naše požadavky na bezpečnost, univerzálnost, cenu a jednoduchost použití na trhu neexistovala, a proto jsme se rozhodli použít PCP metodu a podpořit tak vývoj nové technologie,“ uvedl De Crinito. Samotný projekt je rozdělen na tři fáze. V té první se hledá vhodné řešení a připravuje se studie proveditelnosti, na což připadá zhruba 10-15 % celkového rozpočtu. V druhé fázi se vytváří prototyp výrobku a poslední fází je zadání samotné zakázky. Na druhou část přitom připadá největší podíl rozpočtu. „Na takových příkladech chceme ukázat, že ačkoliv se jedná o virtuální postup, je PCP metoda výhodná a umožňuje snížit celkové náklady,“ doplnil De Crinito.

Fotografie z akce

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 12. února 2013 Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR s Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Vlačíhová

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.

Partner debaty:

Mediální partneri debaty:

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebrecz.

